

KVALITETSDEKLARATION

Ekonomisk statistik på kvartal

Ämnesområde

Näringsverksamhet

Statistikområde

Näringslivets struktur

Produktkod

NV0124

Referenstid

2024 kvartal

2025 år

Lönsamhet och förädlingsvärde inom ESK se sida 3

Lagerstatistik inom ESK se sida 12

Fasta bruttoinvesteringar inom ESK se sida 26

Statistikens kvalitet. Lönsamhet och förädlingsvärde inom ESK.....	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population.....	3
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper.....	4
1.2.5 Referenstider.....	5
2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2 Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1 Urval.....	5
2.2.2 Ramtäckning.....	6
2.2.3 Mätning.....	6
2.2.4 Bortfall.....	6
2.2.5 Bearbetning.....	7
2.2.6 Modellantaganden.....	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	7
3 Aktualitet och punktlighet.....	8
3.1 Framställningstid.....	8
3.2 Frekvens.....	8
3.3 Punktlighet.....	8
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	8
4.1 Tillgång till statistiken.....	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	8
4.3 Presentation.....	8
4.4 Dokumentation.....	8
5 Jämförbarhet och sam användbarhet.....	9
5.1 Jämförbarhet över tid.....	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper.....	9
5.3 Sam användbarhet i övrigt.....	9
5.4 Numerisk överensstämmelse.....	9
Allmänna uppgifter.....	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	9
C Bevarande och gallring.....	10
D Uppgiftsskyldighet.....	10
E EU-reglering och internationell rapportering.....	10
F Historik.....	10
G Kontaktuppgifter.....	10

Statistikens kvalitet. Lönsamhet och förädlingsvärde inom ESK

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med Ekonomisk Statistik på Kvartal (ESK) är att belysa näringslivets ekonomiska aktiviteter och utveckling med avseende på lönsamhet, förädlingsvärde, fasta bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar. Statistiken används som underlag i beräkningen av den kvartalsvisa bruttonationalprodukten (BNP) samt som enskilda konjunkturindikatorer. I detta dokument beskrivs framställningen av lönsamhets- och förädlingsvärdestatistiken.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudsaklig användare av lönsamhet och förädlingsvärdestatistiken är avdelningen för Nationalräkenskaper (NR) vid SCB för beräkning av BNP. Statistiken används till branschstudier, marknadsanalyser och konjunkturbedömningar. Användare är exempelvis Riksbanken, Konjunkturinstitutet och Finansdepartementet.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna utgörs av summeringar av de olika resultatposterna rörelseintäkter, rörelsekostnader, rörelseresultat, rörelsemarginal, personalkostnader, förädlings-, produktions- och förbrukningsvärde per näringsgren och period (kvartal).

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen utgörs av alla svenska enheter som utfört marknadsaktiviteter under det aktuella referenskvartalet.

Intresse- och målpopulation motsvarar varandra väl. För att beskriva intressepopulationen används en målpopulation där målobjekten utgörs av verksamhetsenheter (VE) vilka definieras som verksamhetsmässigt avgränsade delar av en juridisk enhet (JE). Enhetstypen VE skapas centralt på SCB och registreras i SCB:s Företagsdatabas (FDB).

Målpopulationen utgörs av VE klassade inom branscherna (enligt Svensk Näringsgrensindelning, SNI 2007):

- Jordbruk, skogsbruk och fiske (A)
- Mineralutvinning (B)
- Tillverkningsindustri (C)
- Försörjning av el, gas, värme och kyla (D)
- Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering (E)
- Byggverksamhet (F)
- Varuhandel (G)
- Transport och magasinering (H)

- Hotell och restaurang (I)
- Informations- och kommunikationsverksamhet (J)
- Fastighetsbolag utom bostadsrättsföreningar (L utom 68.201 och 68.204)
- Företagstjänster (M och N)
- Kultur, nöje och fritid (R)
- Annan serviceverksamhet (S)

tillhörande sektorerna:

(enligt Svensk institutionell sektorindelning, INSEKT 2014)

- 111000 (icke-finansiella bolag)
- 112000 (statliga affärsverk)
- 113000 (filialer till icke-finansiella bolag i utlandet)
- 114000 (icke-vinstdrivande organisationer som betjänar icke-finansiella bolag)
- 141000 (Företagarhushåll med anställda)
- 142000 (Företagarhushåll utan anställda)

Mål- och observationsobjekt sammanfaller förutom i några enstaka fall. I dessa fall gäller att flera målobjekt observeras tillsammans. I praktiken handlar det om VE som tillhör en fastighetskoncern där hela koncernen observeras i stället för de separata VE. Det handlar också om VE som utgör verksamhetsmässigt avgränsade delar av en JE där hela JE observeras i stället för de separata VE. Observationsenheter, oavsett typ, kommer fortsättningsvis betecknas "företag".

1.2.2 Variabler

Målvariabler är rörelseintäkter, rörelsekostnader, rörelseresultat, rörelsemarginal, personalkostnader, förädlings-, produktions- och förbrukningsvärde. Observationsvariablerna (de variabler som samlas in) återfinns i ett företags resultaträkning alternativt i en momsdeklaration. I de flesta fall finns en direkt koppling mellan mål- och observationsvariabler.

Generellt sett råder en god överensstämmelse mellan mål- och intressevariabler

1.2.3 Statistiska mått

Det sammanfattande måttet som förekommer för målstorheterna är summa.

Målvariablerna redovisas i löpande priser (miljoner kronor).

1.2.4 Redovisningsgrupper

Näringsgren är den variabel som används för att skapa redovisningsgrupper, där syftet är att klassificera företag efter deras ekonomiska aktiviteter. Den klassifikation som används är SNI, där den gällande versionen benämns SNI 2007. Den huvudsakliga nivån för redovisning utgörs av cirka 30 branschaggregat som sammanfaller med NR:s kvartalsvisa publiceringsnivå. Statistikredovisningen sker efter VE:s näringsgren vilket innebär en så kallad funktionell redovisning.

1.2.5 Referenstider

De statistiska målstorheterna hänför sig till kvartal.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken om näringslivets lönsamhet och förädlingsvärde bygger på uppgifter från flera olika källor, insamlade på och utanför SCB. Källorna är av olika typ vilket innebär att de är behäftade med osäkerhet av olika slag och av varierande storlek. Statistiken är en totalräkning där samtliga VE i rampopulationen ingår med värden. De mest betydande företagen direktinsamlas medan mindre företags värden baseras på registeruppgifter. Sammanfattningsvis är bedömningen att den redovisade statistiken har hög tillförlitlighet.

Källor som används för att framställa statistiken om näringslivets lönsamhet och förädlingsvärde:

- Direktinsamling från cirka 400 betydande företag
- Momsdeklarationer (Moms)
- Arbetsgivardeklaration på individnivå (AGI)
- Företagens ekonomi (FEK)
- ESK: statistik om fasta bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar
- Statistik från NR:s tillgångs- och användningstabeller
- ProduktionsVärdeIndex (PVI)

Tillförlitligheten i statistiken har bedömts genom en jämförelse mellan nivåskattningar framtagna inom ramen för denna statistik (årsbasis) och motsvarande nivåskattningar framtagna i FEK. Jämförelsen avsåg referensår 2022 eftersom det är den senaste årgång FEK i dagsläget färdigställt. Jämförelsen visar på god överensstämmelse mellan lönsamhets- och förädlingsvärdestatistiken och FEK.

2.2 Osäkerhetskällor

De osäkerhetskällor som bedöms ha störst betydelse för tillförlitligheten i undersökningen är:

- Modellantaganden
- Bortfall bland stora betydande direktinsamlade företag
- Mätning, där problem främst beror på att frågor eller svar i frågeformuläret missförstås

Ovan nämnda osäkerhetskällor bidrar med osäkerhet i form av systematiska fel. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska fel (skevhet). Det kräver särskilda, oftast mycket resurskrävande, utvärderingsinsatser, för att kunna uppskatta hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska fel.

2.2.1 Urval

Det dras inget urval.

2.2.2 Ramtäckning

I mars under referensåret fastställs ramen med hjälp av en ögonblicksbild av SCB:s företagsdatabas (FDB). Ögonblicksbilden är en del av SCB:s system för samordnad urvalsdragning (SAMU). Rampopulationen utgörs sedan av aktiva VE som tillhör ramen och uppfyller kriterierna för att ingå i rampopulationen.

I stora delar överensstämmer ram- och målpopulationen, dock förekommer några situationer som innebär brister i ramtäckningen, nämligen:

- 1) De företag som vid ramtidpunkten har inaktuella uppgifter i FDB gällande aktivitetsstatus, vilket beror på eftersläpningar i de källor som används för FDB:s registerunderhåll.
- 2) På grund av att rampopulationen endast uppdateras endast en gång per år uppkommer över- och undertäckning. Övertäckning på grund av företag som sedan ramen upprättades har lagts ned eller avslutat sin verksamhet. Undertäckning genom företag som har nyetablerats och som vid ramens upprättande inte var registrerade i FDB. Såväl över- som undertäckning ökar successivt under året på grund av att avståndet mellan ram- och målpopulation ökar.

Den potentiella under- och övertäckning som beskrivs ovan leder till att statistiken behäftas med täckningsfel. Täckningsfel enligt 1) bedöms som litet. Storleken på täckningsfelet enligt 2) är svårare att uppskatta. Eventuella ombildningar under referensåret hos större företag följs alltid upp. Någon omfattande uppskattning av täckningsfelets storlek görs inte i dagsläget.

2.2.3 Mätning

Mätinstrumentet utgörs av ett frågeformulär, i form av en webblankett som sänds ut vid fyra tillfällen per år. Stora och betydande företag väljs ut för att besvara frågeformuläret. För att uppnå tillräcklig kvalitet i statistiken krävs att cirka 400 företag väljs ut.

Mätfel uppstår när felaktiga uppgifter lämnats och inte rättats i granskningen. Felen kan bero på misstolkningar av blankettanvisningar eller på att uppgiftslämnarna gör alltför grova eller felaktiga uppskattningar. Mätfelens omfattning och inverkan på osäkerheten är svåra att bedöma storleksmässigt. Någon uppskattning av mätfelens storlek (och dess effekt på statistikens kvalitet) har ännu inte varit möjlig. För att få en bra uppfattning om detta krävs att en mätfelstudie utförs.

2.2.4 Bortfall

Av de företag som ska besvara frågeformuläret finns två typer av bortfall: objektsbortfall och partiellt bortfall. Objektsbortfall utgörs av de företag som inte besvarar frågeformuläret medan partiellt bortfall innebär att ett företag svarar på delar av frågeformuläret, men hoppar över en eller flera uppgifter.

För de företag som inte besvarat hela, eller delar av, frågeformuläret uppskattas (imputeras) värden manuellt. De är baserade på, i första hand, en framskrivning av tidigare lämnade uppgifter med branschutvecklingen inom företagets bransch.

Resultatframtagning och mindre företags momsdeklarationsdatum ligger nära varandra i tiden. Momsdeklarationer kan vid denna tidpunkt saknas, men inkomma senare, vilket innebär att deras värden på intäkter och utgifter imputeras.

Bortfall bidrar till att minska statistikens tillförlitlighet genom att färre företag ingår i beräkningsunderlaget med inlämnade uppgifter. Andel ovägt bortfall bland direktinsamlade företag (dvs. i termer av antal företag) uppgick kvartal 1 år 2024 till 14,5 procent.

2.2.5 Bearbetning

En grov granskning görs i samband med avprickning av inkomna blanketter. Uppgiftslämnarna kontaktas för kompletteringar och eventuella rättelser och därefter görs fortsatt maskinell bearbetning.

Efter eventuella ytterligare kompletteringar genomförs summeringar av materialet. Huvuddelen av granskningen görs på aggregerad nivå. Brister uppkomna under bearbetningen identifieras i stor utsträckning under makrogranskningen. Eventuella kvarvarande brister uppkomna under bearbetningen bedöms ha liten påverkan på tillförlitligheten.

2.2.6 Modellantaganden

Ett antal modellantaganden görs:

- Imputering av ej inkomna uppgifter görs utifrån ett antal olika modeller och bakgrundsdata samt tidigare lämnade uppgifter (se även avsnitt 2.2.4).
- Målvariablerna modelleras med hjälp av uppgifter från ett antal källor.
- För de företag som består av fler VE görs en fördelning av observationsvariablerna till respektive VE.
- För de företag som deklarerar moms årsvis modelleras intäkter och utgifter.
- För att publicera sammanvändbara nivåskattningar med bra kvalitet modelleras de genom att utgå från nivåskattningar hämtade från FEK år (t-2) och använda utvecklingstal beräknade från ESK mellan år (t) och år (t-2).

Som tidigare nämnts har en jämförelse mellan nivåskattningar framtagna i statistiken om lönsamhet och förädlingsvärde (årsbasis) och motsvarande nivåskattningar framtagna i FEK gjorts. Jämförelsen visar att överensstämmelsen är god. Ingen ytterligare utredning av modellantagandenas betydelse har genomförts.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Vid direktinsamling av uppgifter avseende ett referenskvartal förtrycks tidigare lämnade uppgifter avseende föregående kvartal. Vid insamling av uppgifter avseende referenskvartal ett förtrycks tidigare lämnade uppgifter för samtliga kvartal föregående kalenderår. Det innebär att uppgiftslämnaren

uppmuntras till att vid behov revidera tidigare lämnade uppgifter. Observationsvariablerna i frågeformuläret avseende, exempelvis, första kvartalet "mäts" alltså vid fem undersökningstillfällen. Vid resultatframställning för ett referenskvartal beräknas alltid nya resultat för föregående kvartal. Orsak till revidering kan vara flera, exempelvis reviderade uppgifter från uppgiftslämnare, fler har besvarat frågeformuläret.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstid för statistiken är ca 8–9 veckor, vilket motsvarar tiden räknad från utsändning av frågeformulär till resultatredovisning.

3.2 Frekvens

Målstorheternas referenstid är kvartal. Uppgifter samlas in vid fyra undersökningstillfällen per år: i januari, april, juli och oktober. Statistik publiceras fyra gånger per år: resultat avseende referenskvartal 1 publiceras vecka 21, avseende referenskvartal 2 vecka 34, avseende referenskvartal 3 vecka 47 och avseende referenskvartal 4 preliminärt vecka 9 året efter.

3.3 Punktlighet

Statistiken har historiskt sett redovisats enligt publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Undersökningsresultatet publiceras på SCB:s webbplats www.scb.se/nv0124 i form av statistiknyhet samt i Statistikdatabasen, under tabellgruppen ekonomisk statistik på kvartal.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Specialbearbetningar utförs i princip inte utan eventuella förfrågningar hänvisas till undersökningen FEK eftersom underlaget i den undersökningen är betydligt mer heltäckande.

4.3 Presentation

Statistiken publiceras i form av tabeller med rörelseresultatet och dess delposter samt förädlingsvärdet och dess delkomponenter i miljoner kronor i Statistikdatabasen. Två typer av tabeller presenteras (årtal väljs vid uttaget):

- Näringslivets lönsamhet efter resultatpost och näringsgren SNI 2007. Kvartal
- Näringslivets förädlingsvärde efter delkomponent och näringsgren SNI 2007. Kvartal

4.4 Dokumentation

Framställning av statistiken beskrivs i *Statistikens Framtagning (STAF)*.

Kvaliteten i statistiken beskrivs i detta dokument, *Kvalitetsdeklaration*.

Samtliga dokumentationer finns publicerade på produktsidan, www.scb.se/nv0124.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Lönsamhets- och förädlingsvärdestatistiken har genomförts sedan referensår 2022. Statistiken publicerades inte från början men från och med referensår 2024 publiceras också statistik för referensår 2022 och 2023. Förändringar har skett avseende referensår 2023 vad gäller den statistiska enheten VE på grund av införandet av Nya Statistiska Enheter (NSE). Förändringarna infördes med ambitionen att förbättra den funktionella statistiken som beskriver enskilda aktiviteter i ekonomin. För att underlätta kvartalsvisa jämförelser mellan referensår 2022 och referensår 2023 har lönsamhets- och förädlingsvärdestatistikens resultat för referensår 2022 beräknats med hjälp av en modell som ska spegla förändringarna. Mer information finns på SCB:s webbplats, under rubriken Det ekonomisk-statistiska systemet (scb.se).

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan uppgifter för olika år påverkas på branschnivå av enstaka och löpande förändringar i företagens organisation och verksamhet. Inför ett nytt referensår sker en uppdatering av ramen för att uppdatera branscher och fånga in de organisationsförändringar som skett vid årsskiftet. Branschändringarna försvårar jämförbarheten mellan åren.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga kända brister i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Lönsamhets- och förädlingsvärdestatistiken ingår i Sveriges officiella statistik (SOS). För statistik som ingår i SOS gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](http://scb.se)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](http://scb.se)).

Samtliga uppgifter insamlade i lönsamhets- och förädlingsvärdestatistiken är belagda med sekretess. Uppgifterna kommer inte att spridas utanför SCB. I de

fall SCB levererar data till externa beställare utförs en röjandekontroll för att säkerställa att inga enskilda företags uppgifter kan identifieras. Sekretessen gäller därefter i 20 år.

C Bevarande och gallring

Gallring regleras enligt beslut från Riksarkivet, RA-MS 1998:7 och RA-MS 2006:57. I praktiken gallras inga uppgifter.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och förordning om den officiella statistiken SFS 2001:100 samt SCB:s föreskrifter SCB-FS 2009:9.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken regleras inte av EU.

F Historik

Lönsamhets- och förädlingsvärdestatistiken har genomförts sedan referensår 2022 men är klassad som officiell statistik från och med referensår 2024.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Sebastian Rask
E-post	Fornamn.efternamn@scb.se
Telefon	010-479 40 29

Statistikens kvalitet. Lagerstatistik inom ESK.....	12
1 Relevans.....	12
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	12
1.1.1 Statistikens ändamål.....	12
1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov.....	12
1.2 Statistikens innehåll.....	12
1.2.1 Objekt och population.....	12
1.2.2 Variabler.....	14
1.2.3 Statistiska mått.....	14
1.2.4 Redovisningsgrupper.....	14
1.2.5 Referenstider.....	15
2 Tillförlitlighet.....	15
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	15
2.2 Osäkerhetskällor.....	15
2.2.1 Urval.....	16
2.2.2 Ramtäckning.....	16
2.2.3 Mätning.....	17
2.2.4 Bortfall.....	18
2.2.5 Bearbetning.....	19
2.2.6 Modellantaganden.....	19
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	19
3 Aktualitet och punktlighet.....	20
3.1 Framställningstid.....	20
3.2 Frekvens.....	20
3.3 Punktlighet.....	20
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	20
4.1 Tillgång till statistiken.....	20
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	20
4.3 Presentation.....	20
4.4 Dokumentation.....	20
5 Jämförbarhet och sam användbarhet.....	21
5.1 Jämförbarhet över tid.....	21
5.2 Jämförbarhet mellan grupper.....	22
5.3 Sam användbarhet i övrigt.....	22
5.4 Numerisk överensstämmelse.....	22
Allmänna uppgifter.....	22
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	22
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	22
C Bevarande och gallring.....	23
D Uppgiftsskyldighet.....	23
E EU-reglering och internationell rapportering.....	23
F Historik.....	23
G Kontaktuppgifter.....	24

Statistikens kvalitet. Lagerstatistik inom ESK

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med Ekonomisk Statistik på Kvartal (ESK) är att belysa näringslivets ekonomiska aktiviteter och utveckling med avseende på lönsamhet, förädlingsvärde, fasta bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar. Statistiken används som underlag i de kvartalsvisa BNP-beräkningarna samt som enskilda konjunkturindikatorer. Nedan beskrivs kvaliteten i statistiken om lagerinvesteringar (tidigare benämnd Företagens lager).

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudsakliga användare av lagerstatistiken inom ESK är SCB:s Nationalräkenskaper (NR), som använder statistiken som underlag för beräkning av den kvartalsvisa bruttonationalprodukten (BNP). Uppgifterna som är av mest intresse för NR är utvecklingen av lagervärdet mätt i kronor.

Statistiken används även av myndigheter, enskilda företag och branschorganisationer för branschstudier, marknadsanalyser och konjunkturbedömningar. Användare är bland annat Riksbanken, Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet samt EU:s statistikorgan Eurostat.

Externa användare, efterfrågar ibland mer precis statistik med avseende på till exempel säsongrensning, branschgrupper och nivåer. För att tillgodose dessa behov pågår ett kontinuerligt förbättringsarbete. Arbetet och möjligheten att tillgodose externa användares informationsbehov begränsas dock av restriktioner med avseende på de resurser som står till SCB:s förfogande, röjandekontroll och statistikens ändamål. Därför görs alltid en prioritering, vilket leder till att alla användares informationsbehov ej kommer att kunna tillfredsställas. Således anses det externa informationsbehovet endast delvis tillgodosett.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna som skattas är kvartalsvis lagerstock i baspris (fasta och löpande priser) samt lagerinvesteringar i baspris (fasta och löpande priser).

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen utgörs av alla svenska icke-finansiella enheter som äger lager under det aktuella referenskvartalet. Målpopulation utgörs av samtliga verksamhetsenheter som enligt [Svensk institutionell sektorindelning](#) (INSEKT 2014) tillhör ett icke-finansiellt företag eller statligt affärsverk (sektorkod 11, 141 eller 142) samt är klassade till någon av följande avdelningar enligt [Svensk näringsgrensindelning](#) (SNI 2007):

Avdelning	Aktivitetsrubrik
B	Utvinning av mineral
C	Tillverkning
G	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
J	Informations- och kommunikationsverksamhet
M(ex.75)	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik (exklusive veterinärverksamhet)

Målpopulationen stämmer till stor del överens med intressepopulationen. Undantag är näringsområdena Försörjning av el, gas, värme och kyla (avdelning D), Byggverksamhet (avdelning F) och Fastighetsverksamhet (avdelning L) som inte ingår i målpopulationen och täcks inte heller av annan officiell lagerstatistik för tidsperioden kvartal. Enligt den årsvisa undersökningen Företagens ekonomi (FEK) finns det betydande lagervärden i dessa näringsområden. En utökning av målpopulationen till dessa näringsområden skulle förbättra beräkningarna av kvartalsvis BNP. I nuläget bedöms dock inte förbättringen vara så pass stor att den motiverar den ökade kostnad och uppgiftslämnararbörda som en sådan utökning skulle innebära.

Målobjekten utgörs av verksamhetsenheter, vilka definieras som branschmässigt avgränsade delar av ett företag. Uppdelningen i verksamhetsenheter sker centralt på SCB och registreras i Företagsdatabasen (FDB). För mer information, se <http://www.scb.se/nv0101>.

Observationsobjekt är i en övervägande majoritet av fallen detsamma som målobjektet, dvs. verksamhetsenheten. I enstaka fall observeras dock objekt vilka skapats internt inom ESK, antingen via en sammanslagning av flera verksamhetsenheter eller via en uppdelning av desamma. Anledningen till att interna objekt undantagsvis skapas är för att möjliggöra alternativt underlätta uppgiftslämnandet. Interna observationsobjekt skapas främst för verksamhetsenheter som tillhör en komplex företagsenhet. Dvs. en företagsenhet som antingen består av flera ingående juridiska enheter och/eller flera ingående verksamhetsenheter.

Inför referensår 2023 har det skett förändringar av den statistiska enheten verksamhetsenhet (VE). Detta kan få konsekvenser för statistiken, främst på grund av mer omfattande kodning av hjälpverksamhet i företagsregistret. Hjälpkodning görs av enheter som endast verkar internt inom ett företag (eller en koncern) och vars tjänster inte säljs på en öppen marknad. Det gäller främst holdingbolag, fastighetsbolag och huvudkontor, men även enheter inom andra branscher kan förekomma. Enheter som hjälpkodas får istället samma bransch som den enhet de betjänar och värdet på vissa variabler sätts till noll.

1.2.2 Variabler

Målvariabler är lagervärde, värderat i baspris. Inga avvikelser har noterats mellan målvariabler och kända intressevariabler.

De variabler som vi samlar in värde på från uppgiftslämnare kallas observationsvariabler. För lagerdelen inom ESK utgörs de av lagervärde.

Uppgifterna samlas in på lagertyper enligt [taxonomin för företagsekonomisk statistikrapportering på kvartal](#). För varje lagertyp finns en hänvisning till konto enligt [BAS-kontoplanen](#) i bokföringen. Följande lagertyper efterfrågas, där koppling till baskonto anges i parentes:

- Lager av råvaror och förnödenheter (141x-142x)
- Lager av varor under tillverkning (144x)
- Lager av färdiga varor (145x)
- Lager av handelsvaror (146x)
- Pågående arbete för annans räkning, tillgång (147x)
- Förskott till leverantörer (148x)
- Övriga lagertillgångar (149x)

För företag inom Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar (SNI 45) efterfrågas uppgifter om hur stor del av handelsvarorna som är begagnade.

Lager av råvaror och förnödenheter samt handelsvaror ska anges i anskaffningsvärde. Målvariabeln lagervärde värderat i baspris (återanskaffningsvärde) modellberäknas utifrån observationsvariabeln lagervärde angett i anskaffningsvärde. För en beskrivning av beräkningarna, se avsnitt 2.7.1 i dokumentationen Statistikens framställning (StaF).

Övriga lagertyper ska anges i nettoförsäljningsvärde. Målvariabeln lagervärde värderat i baspris stämmer överens med observationsvariabeln lagervärde angett i nettoförsäljningsvärde.

1.2.3 Statistiska mått

Lagerstatistiken inom ESK skattar lagerstockar, dvs. summerade lagervärden i löpande baspriser, vid utgången av varje referensperiod. För att skatta lagerutvecklingen beräknas skillnaden mellan skattade lagerstockar från två referensperioder. Lagerförändring redovisas värderat både i fasta och löpande baspriser. Fastprisberäkningar görs med hjälp av branschprisindex, vilket är bransch- och lagertypsspecifika bearbetningar av *Prisindex i producent och importled* (www.scb.se/pr0301) och *Konsumentprisindex* (www.scb.se/pr0101). För lagertypen råvaror och förnödenheter (141x-142x) används en kombination av Prisindex för inhemsk tillgång (ITPI) och Producentprisindex (PPI) för fastprisberäkning. Vikterna bygger på bearbetningar från undersökningen *Industrins förbrukning av inköpta varor* (www.scb.se/nv0106)

Lagerstockarnas skattade värden publiceras inte men redovisas till NR.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisningen av lagerinvesteringar sker enligt följande branschklassificeringar:

Resultaten redovisas fördelade på branschgrupper och aggregat enligt SNI2007, vanligtvis på 2-siffernivå men i några fall på en finare eller grövre nivå. Näringsgren är den variabel som används för att skapa redovisningsgrupper, där syftet är att klassificera företag efter deras ekonomiska aktiviteter. Den klassifikation som används är SNI, där den gällande versionen benämns SNI 2007 ([Standard för svensk näringsgrensindelning \(SNI\) \(scb.se\)](#)). Den huvudsakliga nivån för redovisning är 2-siffernivå men i några fall förekommer även finare nivåer. Gruvindustrin samt tillverkningsindustrin redovisas även fördelat efter klassifikationen Main Industrial Grouping ([Main industrial grouping](#)). Statistikredovisningen sker efter VE:s näringsgren vilket innebär en så kallad funktionell redovisning.

Mer information om klassifikationer går att hitta på [SCB:s webbplats](#).

1.2.5 Referenstider

Referensperioder för lagerförändring är samtliga fyra kvartal under innevarande år. Denna bygger i sin tur på lagerstockar och en målpopulation som mäts i slutet av varje kvartal.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Lager inom ESK redovisas både som preliminär och slutlig statistik, vilka främst skiljer sig med avseende på antalet företag som rapporterat uppgifter till SCB vid tiden för publicering. Osäkerheten som är associerad med både den preliminära och slutliga statistiken är dock väldigt snarlika, med undantag för urvalsosäkerheten, som är något lägre för den slutliga statistiken och mätfel, då många företag inventerar lagret endast en gång per år och däremellan får göra en uppskattning av lagervärdet per kvartal. Nedan följer en redogörelse, som inte särskiljer den preliminära och slutliga statistiken, av de osäkerhetskällor som i störst utsträckning antas påverka den totala tillförlitligheten.

2.2 Osäkerhetskällor

De osäkerhetskällor som bedöms ha störst påverkan på statistikens tillförlitlighet är urval, mätning och modellantaganden. För närmre beskrivning av dessa osäkerhetskällor se avsnitt 2.2.1 respektive 2.2.3 samt 2.2.6.

Utöver de inrapporterade lagervärdena bygger statistiken även på uppgifter från undersökningarna *Prisindex i producent- och importled (PPI)* och *Konsumentprisindex (KPI)* vilka används i prisdeflateringen (omräkningen från anskaffningsvärde till återanskaffningsvärde och lagerförändring till fasta priser). Inget försök att kvantifiera osäkerheten i PPI och KPI görs i föreliggande kvalitetsdeklaration. För mer information om kvaliteten i [PPI](#) och [KPI](#), se kvalitetsdeklarationer på respektive produktsida.

Till följd av osäkerhetskällorna som beskrivs i avsnitten 2.2.1–2.2.6 publiceras inte lagerstockar utan endast lagerinvesteringar. Undersökningen fångar in de

största företagen av intresse, därmed anses tillförlitligheten på totalnivå vara god men osäkerhet förekommer på mer detaljerade nivåer.

2.2.1 Urval

I en urvalsundersökning är alltid skattningarna behäftade med urvalsfel beroende på att endast en delmängd av populationen studeras. Urvalsfel är således den avvikelse mellan ett skattat värde och det faktiska värdet som beror på att man inte undersöker alla objekt i populationen.

Urvalet dras som ett stratifierat obundet slumpmässigt urval (så kallat stratifierat OSU) från den del av rampopulationen som befinner sig ovanför cut-off, där gränsen för cut-off skiljer sig mellan branscher (för närmare information se avsnitt 2.2.2 Ramtäckning).

Den totala stickprovsstorleken för lagerdelen inom ESK är cirka 3 300 objekt och urvalet uppdateras en gång per år inför publiceringen av statistik med referenskvartal två.

Uppdateringen görs inom SCB:s system för samordnade urval (SAMU), vilket innebär att approximativt 20 % av de mindre företagen årligen ersätts med nya företag medan 80 % kvarstår i urvalet även nästkommande år.

Någon uppskattning av urvalsosäkerheten för publicerade förändringstal görs inte i dagsläget. Däremot skattas osäkerheten för lagerstockarna.

2.2.2 Ramtäckning

Även ramen uppdateras årligen inom SAMU-systemet. Rampopulationen utgörs därmed av de verksamhetsenheter som tillhör målpopulationen samt är registrerade som aktiva i Företagsdatabasen (FDB) i början av mars innevarande år.

Något som försvårar urvalsförfarandet är svårigheten att ringa in de företag som har lagervärde av betydelse. Som lagervärde vid ramframställning används insamlat lagervärde för kvartal fyra föregående år för de företag som fanns med i fjolårets urval samt tillhörde ett totalundersökt stratum. För övriga inom industribranscherna (Avdelning B+C enligt SNI2007) används det lagervärde som rapporterats in till Skatteverket avseende år t-2 via Inkomstdeklarationen. För övriga inom handels- och tjänstebranscherna (Avdelning G+J+ M(ex.75) enligt SNI2007) skapas ett storleksmått utifrån undersökningen Företagens ekonomi (FEK). Eftersom lageruppgifterna från Skatteverket och FEK är två år gamla måste företag som startat eller ombildats senare tilldelas ett fiktivt lagervärde, baserat på ekonomiska uppgifter som finns tillgängliga för företaget och branschen.

Mätfel i dessa uppgifter kan antas förekomma, men någon uppskattning av dess storlek görs inte i dagsläget. Lageruppgifterna från Skatteverket detaljgranskas ej på SCB förutom i undantagsfall. Skatteverket har inget egenintresse av lageruppgifterna utan den granskning som görs av dem är endast i form av en kontroll att balansräkningen går ihop. Vidare är de senast tillgängliga uppgifterna från Skatteverket vid urvalstillfället två år gamla. Definitionen i inkomstdeklarationen överensstämmer inte heller helt med undersökningens variabler.

Rampopulationen för lagerdelen inom ESK bestod av 461 805 VE (varav 11 223 VE återfinns över cut-off-gränsen). Cut-off-gränsen i varje bransch sätts så att företagen ovanför gränsen tillsammans täcker ca 90 % av branschens totala lagervärde. Lagerbidraget från de företag i rampopulationen som återfinns under cut-off-gränsen modellberäknas vilket innebär att lagerdelen inom ESK täcker 100 % av lagervärdet i rampopulationen.

Eftersom ramen uppdateras en gång per år, och därmed utgör en ögonblicksbild av hur företagsregistret ser ut vid det tillfället, förekommer viss över- och undertäckning. Övertäckning utgörs av de företag som sedan ramen upprättades har lagts ned eller avslutat sin verksamhet. Undertäckning utgörs av de företag som har nyetablerats och som vid ramens upprättande inte var registrerade i företagsregistret. Såväl över- som undertäckning ökar successivt under året.

I ett försök att reducera påverkan av osäkerheten till följd av ramtäckningsosäkerheten, exkluderas verksamhetsenheter som registrerats som övertäckning. För undertäckningen görs endast i undantagsfall justeringar. Dock antas undertäckningens inverkan på statistiken tillförlitlighet vara relativt låg, då ytterst få verksamhetsenheter som nyetableras under året har ett lagervärde högre än den som motsvaras av cut-off gränsen. I den utsträckningen nyetablerade verksamhetsenheter är stora utgörs dessa generellt sett av avknoppningar från redan existerande verksamhetsenheter och upptäcks därför i granskningsprocessen. Dessa kan då hanteras genom att föras in i undersökningen under pågående urvalsår. Sammantaget anses därför den osäkerhet på den totala tillförlitligheten som uppstår till följd av ramtäckning vara relativt liten.

2.2.3 Mätning

Uppgifter om lagervärden samlas in med hjälp av frågeformulär. I frågeformuläret efterfrågas lagervärdet vid balansdagen, den sista dagen i aktuellt kvartal. Lagervärdet ska fördelas på lagertyper enligt [taxonomin för företagsekonomisk statistikrapportering på kvartal](#). Lagerdelen inom ESK använder sig av två typer av frågeformulär riktade till olika branscher:

- SNI 05-33, 46-47, 58-63 och 69-74
- SNI 45

Det som skiljer frågeformulären åt är att uppgifter om hur stor del av handelsvarorna som är begagnade efterfrågas av företag inom handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar (SNI 45).

Näst intill alla de inkomna svaren lämnas i ett webbaserat frågeformulär via SCB:s insamlingsverktyg (SIV). Fördelen med detta gentemot mer traditionella insamlingsmetoder är att det möjliggör interaktiva realtidskontroller av uppgifter, vilket antas reducera risken för mätfel. Vidare reducerar den webbaserade versionen både uppgiftslämnarbördan samt risken för bearbetningsfel. Ett fåtal verksamhetsenheter lämnar dock fortfarande uppgifter via brev, e-post eller telefon, vilket medför viss risk för mät- och bearbetningsfel. Frågeformuläret finns återgivet i sin helhet i dokumentationen *Statistikens framställning (StaF)* avseende denna statistik.

När väl uppgifterna är inkomna till SCB granskas de för mätfel, dels innan laddning till databasen, dels efter att de registrerats. Mätfel uppstår när felaktiga uppgifter lämnats och inte rättats i granskningen. Granskningen görs i prioriteringsordning, där misstänkta fel med en potentiellt stor inverkan på resultaten granskas först. Därefter granskas varje enskild bransch, eller grupp av branscher, för att hitta utvecklingstal som är avvikande eller tyder på enhetsfel (exempelvis tio-, hundra- eller tusenfel). I branscher med avvikande utvecklingstal studeras de bakomliggande företagsuppgifterna ytterligare. Företagsuppgifter som avviker mycket mot tidigare lämnad uppgift till SCB följs sedan upp genom återkontakt av uppgiftslämnarna i form av telefonsamtal och/ eller e-post.

Grova eller felaktiga uppskattningar medför mätfel vilka antas förekomma då många företag inte bokför lagervärde löpande. Företagens bokföring kan dessutom skilja sig definitionsmässigt från de uppgifter som SCB efterfrågar. Vidare kan feltolkningar av anvisningar leda till mätfel. För företag som inte använder sig av BAS-kontoplanen kan risken för detta antas vara större

Mätfelen kan antas vara relativt konstanta över tid och då det huvudsakliga statistiska måttet är lagerförändring, där lagerstockarna jämförs inom samma urval, kan mätfelens påverkan på statistikens tillförlitlighet antas vara mindre, men inte obetydligt. Någon uppskattning av mätfelens storlek (och dess effekt på statistikens kvalitet) har ännu inte varit möjlig. För att få en bra uppfattning om detta krävs att en mätfelstudie utförs.

2.2.4 Bortfall

Det finns två typer av bortfall: objektsbortfall och partiellt bortfall. Objektsbortfall utgörs av de observationsenheter som inte besvarar frågeformuläret medan partiellt bortfall innebär att en observationsenhet svarar på delar av enkäten, men hoppar över en eller flera uppgifter.

Objektbortfallet viktat med företagets designvikt samt storlek i termer av lagervärde är normalt mellan 15–25 procent vid första publiceringstillfället av ett kvartal. Det ovägda objektbortfallet är vid samma tillfälle normalt mellan 20–30 procent.

Bortfall beror främst på att vissa av företagen inte har någon uppfattning om vilket lagervärde de har. En ytterligare orsak är att vissa företag inte har möjlighet att ange värden fördelade på de lagertyper som SCB begär.

Från och med referensår 2022 samlas uppgifterna in med ett gemensamt frågeformulär som betecknas Ekonomisk Statistik på Kvartal (ESK). Det gemensamma frågeformuläret består av upp till tre delar: investerings-, lager- och resultaträkningsuppgifter, beroende på vilken eller vilka delar uppgiftslämnaren är utvald till. För närmare information om datainsamlingen, se avsnitt 2.4.1 i dokumentationen Statistikens framställning (StaF).

Ett syfte med den samordnade insamlingen är att underlätta för uppgiftslämnarna, dvs. minska uppgiftslämnarbördan. Minskad uppgiftslämnarbörda kan antas leda till minskat bortfall. Men i de fall en uppgiftslämnare har svårigheter att besvara någon av de andra ingående delarna kan det leda till objektsbortfall som annars inte hade förekommit.

Bortfall bidrar till att minska statistikens tillförlitlighet genom att färre observationsenheter ingår i beräkningsunderlaget. Imputering (uppskattning) används för att kompensera för objektsbortfall. Om underlag för imputering saknas används i sista hand även så kallad viktkompensation, där inkomna objekt ges en högre vikt för att kompensera för värden hos de ej inkomna objekten.

Partiellt bortfall (avsaknad av lagervärde för enskilda varugrupper) är mycket svårt att identifiera och imputeras därför inte maskinellt. I undantagsfall görs manuella imputeringar.

Bortfallets inverkan på statistiken kan delvis utläsas av storleken på revideringarna mellan årets fyra publiceringstillfällen. Någon kvantitativ uppskattning av nivån på bortfallets effekt på tillförlitligheten har inte gjorts. Bortfallet har påverkan på statistiken men inte på ett systematiskt sätt.

2.2.5 Bearbetning

När uppgifterna kommer in till SCB granskas de via ett antal uppsatta granskningskontroller. Granskning sker även på aggregerad nivå. Misstänkta fel följs upp, exempelvis genom kontakt med uppgiftslämnaren.

Endast ett fåtal blankettvärden stansas in manuellt.

Sammantaget antas bearbetningsfelet i undersökningen normalt sett vara litet.

2.2.6 Modellantaganden

Ett antal modellantaganden görs i lagerstatistiken inom ESK:

- Imputering av ej inkomna uppgifter görs utifrån ett antal olika modeller och bakgrundsdata samt tidigare lämnade uppgifter (se även avsnitt 2.2.4).
- Lagerbidraget från de företag i rampopulationen som återfinns under *cut-off*-gränsen modellberäknas.
- Prisindexet som används vid prisdeflatering skattas utifrån tillgänglig information från *Konsumentprisindex* (KPI) och *Producentprisindex* (PPI).
- Modellberäkning görs från anskaffningsvärde till återanskaffningsvärde.

Mer information angående modellberäkningarna finns i dokumentationen *Statistiken framställning (StaF)*.

Ingen utredning av modellantagandenas betydelse har genomförts.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

I samband med att SCB publicerar ny statistik revideras även den tidigare publicerade statistiken. Vid publicering av kvartal 1 revideras hela föregående års statistik och vid publicering av kvartal 2–4 revideras statistiken för det innevarande året.

Det kan dock förekomma att revideringar görs även vid senare tillfällen och för perioder ännu längre tillbaka i vissa speciella fall. Flest värden ändras normalt vid revidering av det föregående kvartalet. Detta kan till exempel bero på att det inför nästkommande publicering inkommit fler svarande objekt som möjliggör bättre skattningar.

Revideringarna varierar i storlek och riktning.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstid för statistiken är ca 8-9 veckor, vilket motsvarar tiden räknad från utsändning av frågeformulär till resultatredovisning.

3.2 Frekvens

Målstorheternas referenstid är kvartal. Lageruppgifter samlas in vid fyra undersökningstillfällen per år: i januari, april, juli och oktober.

Statistik publiceras fyra gånger per år: resultat avseende referenskvartal 1 publiceras vecka 21, avseende referenskvartal 2 vecka 34, avseende referenskvartal 3 vecka 47 och avseende referenskvartal 4 preliminärt vecka 9 året efter.

I samband med publicering av referenskvartalet revideras tidigare kvartal. För mer information om revideringarna, se avsnitt 2.3.

3.3 Punktlighet

Publicering har kunnat ske enligt den ursprungliga på förhand fastställda publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik.

Leverans av kvartalsuppgifter till nationalräkenskaperna har kunnat ske enligt på förhand överenskomna leveransdatum.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Varje kvartal publiceras statistiken på SCB:s webbplats, [Ekonomisk statistik på kvartal \(scb.se\)](#), i form av statistiknyhet samt i Statistikdatabasen, [www.statistikdatabasen.scb.se](#).

Fullständigt resultat skickas enbart till nationalräkenskaperna, som underlag för BNP-beräkningarna. Nationalräkenskaperna vidareförmedlar i sin tur resultatet av BNP-beräkningarna till övriga användare.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial från tidigare undersökningar. Forskare, utredare, m fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat mikrodata för egen bearbetning.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i tabeller och text. I statistikdatabasen kan användarna göra egna tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i detta dokument, *Kvalitetsdeklaration*. Framställningen av statistiken beskrivs i *Statistikens framställning (StaF)*.

Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll* (MetaPlus). Samtliga dokumentationer är tillgängliga på SCB:s webbplats, [Ekonomisk statistik på kvartal \(scb.se\)](https://www.scb.se/ekonomisk-statistik-pa-kvartal)

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Lagerstatistiken inom ESK är direkt jämförbar med den tidigare undersökningen Företagens lager.

Jämförbarheten med de gamla undersökningarna Industrins lager och Lagerstatistik för varuhandeln och tjänstenäringar får anses vara god då designen av Företagens lager i stor utsträckning är baserad på Industrins lager. Industrins lager och Lagerstatistik för varuhandeln och tjänstenäringar togs i sin tur fram med gemensamma metoder.

Den mest betydande förändringen mellan de gamla undersökningarna och Företagens lager bedöms vara det nya frågeformuläret som nu är gemensamt för industri-, handels- och tjänstebranscherna. I det nya frågeformuläret efterfrågas uppgifter om samtliga lagertyper från alla branscher, medan de gamla frågeformulären endast efterfrågade de vanligaste lagertyperna för respektive bransch. Detta kan tänkas resultera i att företag som tidigare rapporterat hela sitt lagervärde på den eller de lagertyper som efterfrågades, numera fördelar sitt lagervärde även på andra lagertyper. Det kan antas ha en mindre men inte obetydlig påverkan på statistiken.

Se de senaste kvalitetsdeklarationerna för Industrins lager och Lagerstatistik för varuhandeln och tjänstenäringar för uppgifter om jämförbarhet över tid för dessa undersökningar.

Från och med referensår 2022 samordnas insamlingen av med uppgifter till undersökningarna Investeringsenkäten och Resultaträkningsuppgifter. Urval dras separat till respektive undersökning och i praktiken innebär samordningen i huvudsak ett gemensamt frågeformulär som betecknas Ekonomisk Statistik på Kvartal (ESK). Inför sammanslagningen gjordes en översyn av lagerblanketten. Den innebar små förändringar med syfte att förtydliga instruktioner samt att harmonisera utseende och upplägg med övriga blanketter i ESK.

Inför referensår 2023 har det skett förändringar av den statistiska enheten verksamhetsenhet (VE). Detta kan få konsekvenser för statistiken, främst på grund av mer omfattande kodning av hjälpverksamhet i företagsregistret. Hjälpkodning görs av enheter som endast verkar internt inom ett företag (eller en koncern) och vars tjänster inte säljs på en öppen marknad. Det gäller främst holdingbolag, fastighetsbolag och huvudkontor, men även enheter inom andra branscher kan förekomma. Enheter som hjälpkodas får istället samma bransch som den enhet de betjänar och värdet på vissa variabler sätts till noll.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken är fullt jämförbar mellan publicerade branscher, aggregat av branscher och huvudgrupper. Vilka lagertyper som företagen inom respektive bransch håller varierar dock, beroende på typ av verksamhet.

Jämförbarheten mellan de branscher som tidigare täcktes av olika undersökningar (industri respektive handel och tjänstenärings) har ökat i och med samordningen till en gemensam lagerundersökning.

Lager inom ESK avseende industribranscherna (Avdelning B+C enligt SNI2007) är samordnad med undersökningen *Industrins orderingång och omsättning* (www.scb.se/nv0501) med syfte att skapa goda förutsättningar för *Lagerkorrigerat produktionsvärdeindex* (www.scb.se/nv0006).

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Balansposten lager ingår i undersökningen *Företagens ekonomi (FEK)* (www.scb.se/nv0109). På grund av olika definitioner och avgränsningar skiljer sig de uppgifter som redovisas i FEK och Företagens lager åt.

Lagerstatistik ingår som underlag i SCB:s kvartals- och årsberäkningar av BNP. På grund av olika definitioner och avgränsningar skiljer sig de uppgifter som redovisas i BNP och Ekonomisk statistik på kvartal åt.

Sammanvändbarheten med undersökningen *Omsättning inom tjänstesektorn* (www.scb.se/ha0101) torde också vara god, då urvalen i dessa undersökningar är positivt samordnade via SAMU-systemet.

Lagerstatistiken inom ESK omfattas inte direkt av någon EU-förordning som anger hur statistiken skall beräknas. Det är därför svårt att uttala sig om huruvida det är möjligt att jämföra statistiken med motsvarande statistik inom andra EU-länder.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga kända brister i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik (SOS). För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](http://www.scb.se/2001:99)) och förordningen ([2001:100](http://www.scb.se/2001:100)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](http://www.scb.se/SCB-FS%202016:17)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](http://www.scb.se/2009:400)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Ett exemplar av all statistikredovisning i form av rapporter, böcker och statistiska meddelanden (SM) som getts ut som trycksak eller redovisats som PDF-dokument förvaras hos Kungliga biblioteket enligt Lag (1993:1392) om pliktexemplar av dokument. Dessutom bevarar SCB ett arkivexemplar enligt Arkivlagen (1990:782) och dessa ska i framtiden levereras till Riksarkivet.

Registret ska bevaras enligt RA-MS 2019:63, och med arkiveringsfrist på 8 år enligt gd-besluten med dnr A2018-474 och A2021-2273. Observationsregister och systemdokumentation skickas till Riksarkivet efter att denna frist är utgången.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen ([2001:99](#)) om den officiella statistiken, förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt SCB:s föreskrifter ([SCB-FS 2022:08](#)).

E EU-reglering och internationell rapportering

Företagens lager omfattas inte av någon EU-reglering och rapporteras inte internationellt. Indirekt omfattas Företagens lager av [förordning \(EG\) nr 2223/96](#), som reglerar nationalräkenskaperna.

Det har framhållits i EU:s manual för Short Term Statistics (STS) att lagerstatistik är av stor betydelse för att kunna korrigera nettoomsättningsuppgifter till produktion. Tanken är att nettoomsättning från försäljning tillsammans med förändringen av lager ska spegla produktionen inom ett företag.

F Historik

Från och med referensperiod 2021K2 ersätter Företagens lager de tidigare undersökningarna Lagerstatistik för varuhandel och tjänstenärings och Industrins lager. Se kvalitetsdeklarationerna för Industrins lager och Lagerstatistik för varuhandeln och tjänstenärings för dessa undersökningars historik.

Från och med referensår 2022 samordnas insamlingen av uppgifter till Företagens lager med uppgifter till undersökningarna Investeringsenkäten

och Resultaträkningsuppgifter. I praktiken innebär samordningen i huvudsak ett gemensamt frågeformulär som betecknas Ekonomisk Statistik på Kvartal (ESK).

Från och med 2024 ingår lagerstatistiken i undersökningen Ekonomisk statistik på kvartal.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Johan Hansson
E-post	Fornamn.efternamn@scb.se
Telefon	010-479 63 59

Statistikens kvalitet. Fasta bruttoinvesteringar inom ESK.....	26
1 Relevans	26
1.1 Ändamål och informationsbehov	26
1.1.1 Statistikens ändamål.....	26
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	26
1.2 Statistikens innehåll.....	26
1.2.1 Objekt och population	26
1.2.2 Variabler.....	27
1.2.3 Statistiska mått.....	28
1.2.4 Redovisningsgrupper	28
1.2.5 Referenstider	28
2 Tillförlitlighet.....	28
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	28
2.2 Osäkerhetskällor	28
2.2.1 Urval.....	29
2.2.2 Ramtäckning.....	29
2.2.3 Mätning.....	30
2.2.4 Bortfall.....	31
2.2.5 Bearbetning.....	32
2.2.6 Modellantaganden	32
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	33
3 Aktualitet och punktlighet.....	33
3.1 Framställningstid	33
3.2 Frekvens	33
3.3 Punktlighet	34
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	34
4.1 Tillgång till statistiken	34
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	34
4.3 Presentation	34
4.4 Dokumentation.....	34
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	35
5.1 Jämförbarhet över tid	35
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	35
5.3 Sam användbarhet i övrigt	35
5.4 Numerisk överensstämmelse	36
Allmänna uppgifter.....	36
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	36
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	36
C Bevarande och gallring	36
D Uppgiftsskyldighet.....	36
E EU-reglering och internationell rapportering.....	36
F Historik.....	36
G Kontaktuppgifter.....	37

Statistikens kvalitet. Fasta bruttoinvesteringar

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med Ekonomisk Statistik på Kvartal (ESK) är att belysa näringslivets ekonomiska aktiviteter och utveckling med avseende på lönsamhet, förädlingsvärde, fasta bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar. Statistiken används som underlag i de kvartalsvisa BNP-beräkningarna samt som enskilda konjunkturindikatorer. I detta dokument beskrivs kvaliteten i statistiken om fasta bruttoinvesteringar (tidigare benämnd *Investeringsenkäten*).

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudsaklig användare är avdelningen för Nationalräkenskaper (NR) vid SCB för beräkning av bruttonationalprodukten (BNP). Fasta bruttoinvesteringar ingår också som en viktig del vid studier av konjunkturutvecklingen. Fasta bruttoinvesteringar används till branschstudier, marknadsanalyser och konjunkturbedömningar. Användare är Riksbanken, Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet, ECB samt EU:s statistikorgan Eurostat.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna utgörs av summeringar av verkställda respektive planerade fasta bruttoinvesteringar per näringsgren och period (kvartal och år).

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen utgörs av alla svenska enheter som utfört marknadsaktiviteter under det aktuella referenskvartalet.

Intresse- och målpopulation motsvarar varandra väl. För att beskriva intressepopulationen används en målpopulation där målobjekten utgörs av verksamhetsenheter (VE) vilka definieras som verksamhetsmässigt avgränsade delar av en juridisk enhet (JE). Enhetstypen VE skapas centralt på SCB och registreras i SCB:s Företagsdatabas (FDB).

Målpopulationen utgörs av VE klassade inom branscherna (enligt Svensk Näringsgrensindelning, SNI 2007):

- Mineralutvinning (B)
- Tillverkningsindustri (C)
- Försörjning av el, gas, värme och kyla (D)
- Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering (E)
- Byggverksamhet (F)
- Varuhandel (G)
- Transport och magasinering (H utom 49.32 och 50)

- Informations- och kommunikationsverksamhet (J utom 59 och 60)
- Banker och försäkringsföretag (K 64.1 samt 65)
- Fastighetsbolag utom bostadsrättsföreningar (L utom 68.204)
- Företagstjänster (M och N utom 69 och 70)

tillhörande sektorerna:

(enligt Svensk institutionell sektorindelning, INSEKT 2014)

- 111000 (icke-finansiella bolag)
- 112000 (statliga affärsverk)
- 113000 (filialer till icke-finansiella bolag i utlandet)
- 114000 (icke-vinstdrivande organisationer som betjänar icke-finansiella bolag)
- 141000 (Företagarhushåll med anställda)
- 142000 (Företagarhushåll utan anställda)

Inom branscherna 64.1 och 65 ingår även sektorerna:

- 121000 (centralbanken)
- 122100 (banker)
- 122200 (Bankfilialer i Sverige till banker i utlandet)
- 128100 (försäkringsbolag, utom filialer i Sverige till försäkringsbolag i utlandet och försäkrings- och understödsföreningar)
- 128200 (Filialer i Sverige till försäkringsbolag i utlandet)

Mål- och observationsobjekt sammanfaller i undersökningen förutom i några enstaka fall. I dessa fall gäller att flera målobjekt observeras tillsammans. I praktiken handlar det om VE som tillhör en fastighetskoncern där hela koncernen observeras i stället för separata VE.

1.2.2 Variabler

Intresse-, mål- och observationsvariabler är verkställda samt planerade fasta bruttoinvesteringar i Sverige med tillhörande specifikationer. Med verkställda fasta bruttoinvesteringar avses anskaffning av materiella tillgångar med en beräknad livslängd på minst tre år, samt ombyggnader och förbättringsarbeten som väsentligt höjer kapacitet, standard och livslängd. Fasta bruttoinvesteringar redovisas exklusive avdragsgill mervärdesskatt.

Med planerad fast bruttoinvestering avses dels konkreta investeringsplaner, dels sådan förnyelse av maskiner m.m. som inte omfattas av nuvarande investeringsplaner men som erfarenhetsmässigt kan förväntas äga rum.

Investeringsdelen inom ESK använder sig av fyra olika frågeformulär vilka skickas ut till observationsenheterna beroende på undersökningstillfälle och bransch.

Generellt sett råder en god överensstämmelse mellan intresse- mål- och observationsvariabler.

1.2.3 Statistiska mått

Det sammanfattande måttet som förekommer för målstorheterna är summa.

Verkställda och planerade fasta bruttoinvesteringar redovisas i löpande priser (miljoner kronor).

1.2.4 Redovisningsgrupper

Näringsgren är den variabel som används för att skapa redovisningsgrupper, där syftet är att klassificera företag efter deras ekonomiska aktiviteter. Den klassifikation som används är SNI, där den gällande versionen benämns SNI 2007. Den huvudsakliga nivån för redovisning är 2-siffernivå men i några fall förekommer även finare nivåer. Gruvindustrin samt tillverkningsindustrin redovisas även fördelat efter klassifikationen Main Industrial Grouping (MIG-grupper). Statistikredovisningen sker efter VE:s näringsgren vilket innebär en så kallad funktionell redovisning av investeringar.

1.2.5 Referenstider

De statistiska målstorheterna avseende verkställda fasta bruttoinvesteringar hänför sig till kvartal. De statistiska målstorheterna avseende planerade fasta bruttoinvesteringar hänför sig till kalenderåret 2025.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken bygger på uppgifter från investeringsdelen inom ESK. I den genomgång av statistikens felkällor som görs i avsnitt 2.2 kan alla fel kopplas till denna del. Statistiken tas fram med osäkerhetsintervall som används internt men de publiceras inte.

För att skatta fasta bruttoinvesteringar per kvartal används en Horvitz-Thompson (HT) estimator. Bortfallskorrigering och uppräknings av urvalet sker med avseende på antal svarande (inklusive imputerade) VE i respektive stratum. Mindre VE utesluts från rampopulationen och ges inte en positiv sannolikhet att ingå i urvalet. VE tillhörande industrin med mellan 10 - 19 anställda utesluts men deras fasta bruttoinvesteringar modelleras baserat på fasta bruttoinvesteringar gjorda av VE med mellan 20 - 49 anställda. Fasta bruttoinvesteringar från övriga uteslutna VE uppskattas med värdet noll.

De skattade statistikvärdena underskattar troligen sina målstorheter på grund av uteslutningen, se avsnitt 2.2.6. Fasta bruttoinvesteringar är en mycket volatil aktivitet vilket försvårar utformning av en rampopulation med hög täckning samt ett effektivt urval. Det påverkar förstås ramtäckningsfel och urvalsfel negativt.

2.2 Osäkerhetskällor

De osäkerhetskällor som bedöms ha störst betydelse för tillförlitligheten är:

- Urval, vars bidrag till osäkerheten beror på att endast ett urval och inte hela målpopulationen har undersökts.

- Urval, uteslutning av företag bidrar till sämre tillförlitlighet.
- Mätning, där problem främst beror på att frågor eller svar missförstås.
- Bortfall, vars förekomst bidrar till osäkerheten genom att skattningarna måste göras på mindre mängd information än vad den ursprungliga urvalsstorleken avsåg.

Den första faktorn bidrar till skattningarna med slumpmässig osäkerhet, medan de tre sistnämnda med osäkerhet i form av systematiska fel. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska fel (skevhet). Det har inte gjorts några studier över eventuella mätfel, men utifrån kontakter med företag finns indikatorer på vissa definitionsproblem. Det kräver särskilda, oftast mycket resurskrävande, utvärderingsinsatser, för att kunna uppskatta hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska fel.

2.2.1 Urval

Urvalet dras som ett stratifierat obundet slumpmässigt urval (så kallat stratifierat OSU) från den del av rampopulationen som befinner sig ovanför *cut-off*, dvs. de minsta företagen utesluts och ges inte en positiv sannolikhet att ingå i urvalet. Gränsen för *cut-off* skiljer sig mellan branscher (för närmare information se punkt 2.2.6). Den totala urvalsstorleken för investeringsdelen inom ESK är cirka 7 900 VE och urvalet uppdateras en gång per år inför publiceringen av statistik med referenskvartal ett. Uppdateringen görs inom SCB:s system för samordnade urval (SAMU), vilket innebär att approximativt 20 % av de mindre företagen ersätts med nya företag medan 80 % kvarstår i urvalet även nästkommande år.

Urvalsosäkerheten beräknas för den framtagna statistiken men publiceras inte. Tabell 1 nedan visar skattningen av verkställda investeringar i miljoner kronor för kvartal 1 2024 med tillhörande felmarginal uttryckt i procent. Det intervall som bildas av skattning \pm (skattning *felmarginal/100) blir här ett 95-procentigt konfidensintervall, dvs. ett intervall som med 95 procents sannolikhet innehåller det sanna värdet (förutsatt att inte systematiska fel föreligger, som t.ex. skevhet p.g.a. bortfall).

Tabell 1 Verkställda fasta bruttoinvesteringar kvartal 1 2024, miljoner kronor

Investeringsobjekt	Kv1 2024	Felmarginal	RelStd
	Inv. mnkr	%	%
1.1 Byggnader och anläggningar	43 816	6,5	3,3
1.1.1 Bostäder	9 467	15,1	7,7
1.1.2 Övriga byggnader och anläggningar	34 349	7,2	3,7
1.2 Maskiner och inventarier	66 999	6,5	2,1
1. Samtliga fasta tillgångar	110 815	3,6	1,8

Tabell 1 visar statistik över investeringar på en aggregerad nivå. Felmarginalen innehåller ett bidrag från den del av rampopulationen som utesluts men uppskattas via modell, se avsnitt 2.2.6.

2.2.2 Ramtäckning

I mars under referensåret fastställs ramen med hjälp av en ögonblicksbild av SCB:s företagsdatabas (FDB). Ögonblicksbilden är en del SCB:s system för samordnad urvalsdragning (SAMU). Rampopulationen utgörs sedan av

aktiva VE som tillhör ramen och uppfyller kriterierna för att ingå i rampopulationen.

I stora delar överensstämmer ram- och målpopulationen, dock förekommer några situationer som innebär brister i ramtäckningen, nämligen:

- 3) De företag som vid ramtidpunkten har inaktuella uppgifter i FDB gällande aktivitetsstatus, vilket beror på eftersläpningar i de källor som används för FDB:s registerunderhåll.
- 4) På grund av att rampopulationen endast uppdateras endast en gång per år uppkommer över- och undertäckning. Övertäckning på grund av företag som sedan ramen upprättades har lagts ned eller avslutat sin verksamhet. Undertäckning genom företag som har nyetablerats och som vid ramens upprättande inte var registrerade i FDB. Såväl över- som undertäckning ökar successivt under året på grund av att avståndet mellan ram- och målpopulation ökar.

Den potentiella under- och övertäckning som beskrivs ovan leder till att statistiken behäftas med täckningsfel. Täckningsfel enligt 1) bedöms som litet. Täckningsfelet enligt 2) bedöms också som litet eftersom investeringsdelen inom ESK endast omfattar större företag (i termer av antal anställda). Nyetableringar och/eller nedläggningar är mindre vanligt bland större företag. Eventuella ombildningar under referensåret hos större företag följs alltid upp. Skattningsförfarandet justerar inte för täckningsbrister.

Vid skattning av verkställda fasta bruttoinvesteringar för kvartal 1 2024 bestod cirka 0,3 procent (av totalt antal inkomna) av företag som klassats som övertäckning enligt punkt 1) och 2). Någon mer omfattande uppskattning av täckningsfelets storlek görs inte i dagsläget.

2.2.3 Mätning

Mätinstrumentet utgörs av ett frågeformulär, i form av en webblanckett som sänds ut vid fyra tillfällen per år. Från och med referensår 2022 samlas uppgifterna in med ett gemensamt frågeformulär som betecknas Ekonomisk Statistik på Kvartal (ESK). _Frågeformuläret i ESK består av tre delar: investerings-, lager- och resultaträkningsuppgifter. En utvald VE ingår i en eller fler av ovan nämnda delar. Frågeformulärets utformning vad gäller fasta bruttoinvesteringar varierar efter bransch och undersökningstillfälle, men uppgiftslämnarna får i huvudsak redogöra för sina fasta bruttoinvesteringar uppdelat på olika investeringsobjekt. Hur frågeformuläret har använts beskrivs i dokumentationen av statistikens framtagning (STAF). Där finns även frågeformuläret återgivet i sin helhet.

Mätfel uppstår när felaktiga uppgifter lämnats och inte rättats i granskningen. Felen kan bero på misstolkningar av blankettanvisningar eller på att uppgiftslämnarna gör alltför grova eller felaktiga uppskattningar. Mätfelens omfattning och inverkan på osäkerheten är svåra att bedöma storleksmässigt. Någon uppskattning av mätfelens storlek (och dess effekt på statistikens kvalitet) har ännu inte varit möjlig. För att få en bra uppfattning om detta krävs att en mätfelstudie utförs.

2.2.4 Bortfall

Av de observationsenheter som är utvalda till undersökningen finns två typer av bortfall: objektsbortfall och partiellt bortfall. Objektsbortfall utgörs av de observationsenheter som inte besvarar frågeformuläret medan partiellt bortfall innebär att en observationsenhet svarar på delar av frågeformuläret, men hoppar över en eller flera uppgifter.

De observationsenheter som inte svarat (objektsbortfall) antas vid skattning kunna representeras av de svarande observationsenheterna inom samma stratum, så kallad viktmodifiering. Observationsenheter som är utvalda med partiellt bortfall avseende något/några kvartal imputeras (uppskattas) i första hand men hjälp av en eventuellt tidigare lämnad uppgift. För objektsbortfall bland stora observationsenheter uppskattas/imputeras ett värde manuellt i stället för att kompensera via viktmodifiering.

Viktmodifiering görs per kvartal vilket innebär att samma observationsenhet kan ha olika vikt beroende på för vilket kvartal resultatet ska skattas. Uppgifter inom ett kvartal som klassas som partiellt bortfall men inte imputeras antar värdet noll vid skattning.

Bortfall bidrar till att minska statistikens tillförlitlighet genom att färre observationsenheter ingår i beräkningsunderlaget. Kan observationsenheterna i bortfallet representeras av de svarande i samma stratum ökar den slumpmässiga urvalsosäkerheten, se avsnitt 2.2.1. Föreligger däremot någon systematisk skillnad mellan svarande observationsenheter och observationsenheter i bortfallet minskar tillförlitligheten ytterligare genom effekten av det systematiska felet. Någon uppskattning av det eventuella systematiska felets storlek görs inte i dagsläget.

Observationsenheter som klassats som övertäckning ingår i skattning av fasta bruttoinvesteringar med värde 0. Dessa observationsenheter betraktas inte som bortfall och ingår därför inte som bortfall i bortfallsberäkningen som redovisas i tabell 2. Kolumnen "Därav övertäckning" i tabell 2 visar antal observationsenheter i urvalet som identifierats som övertäckning. Vidare visar kolumnen "Andel ovägt bortfall exkl. överT" andel bortfall där övertäckningen exkluderats.

Andel ovägt bortfall (dvs. mätt i termer av andel observationsenheter) brukar variera beroende på bransch och undersökningstillfälle. Som högst brukar bortfallet vara vid kvartal ett, på grund av urvalsbytet som sker i samband med denna undersökningsomgång. Detta beror ofta på att kontaktpersoner saknas för företag som är nya i undersökningen.

Andelen ovägt bortfall för investeringsdelen inom ESK uppgår i regel till cirka 20 procent, se tabell 2. Bortfallet viktat med företagets storlek i termer av antal anställda samt designvikt brukar vara något lägre.

Tabell 2 Bortfall i investeringsdelen inom ESK kvartal 1 2024

	Utvalda observations- enheter	Därav ¹ över- täckning	Antal observa- tioner i bortfallet	Andel ovägt bortfall, %	Andel ovägt bortfall exkl. överT, %	Andel vägt ³ bortfall, %
Näringsgren						
Industri (SNI 05-33)	1 928	0	446	23,1	23,1	16,5
Avlopp (SNI 35-39)	347	0	46	13,3	13,3	7,7
Bygg (SNI 41-43)	835	2	215	25,8	26,0	22,9
Tjänster (SNI 45-82)	4 776	13	1 000	20,9	21,2	19,4
Total	7 886	15	1 707	21,7	21,8	18,8

1 Identifierad övertäckning i urvalet, i huvudsak nedlagda företag. Övertäckningen ingår som svarande med noll i investeringsvärde i undersökningen.

2 I bortfallet ingår observationsenheter som inte bidrar till statistikresultatet (ej inkomna samt inkomna men ej färdiggranskade och godkända)

3 Bortfallet vägt med antal anställda samt designvikt. Företag klassade som övertäckning ingår med årsomsättning=0.

2.2.5 Bearbetning

En grov granskning görs i samband med avprickning av inkomna blanketter. Uppgiftslämnarna kontaktas för kompletteringar och eventuella rättelser och därefter görs fortsatt maskinell bearbetning. Den maskinella granskningen sker genom olika summerings- och avvikelsekontroller. Avvikelsekontrollerna utgörs av:

- acceptansgränser som skapats med hjälp av insamlade och granskade kvartals fastabruttoinvesteringar från föregående år.
- avstämning mot årsomsättning

Olika acceptansgränser beräknas beroende på observationsenhetens bransch (bokstavs nivå), storlek och typ av fast bruttoinvestering. Målsättningen med mikrogranskningen är att i första hand kontrollera på den nivå av fasta bruttoinvesteringar (variabler) som ligger till grund för publicering och endast utreda felsignalerade observationsenheter vars bidrag till statistikresultaten är betydelsefullt.

Efter eventuella ytterligare kompletteringar genomförs uppräknings av materialet. Huvuddelen av granskningen görs på aggregerad nivå. Brister uppkomna under bearbetningen identifieras i stor utsträckning under makrogranskningen. Eventuella kvarvarande brister uppkomna under bearbetningen bedöms ha liten påverkan på tillförlitligheten.

2.2.6 Modellantaganden

Ett antal modellantaganden görs i investeringsdelen inom ESK:

- Imputering av ej inkomna uppgifter görs utifrån ett antal olika modeller och bakgrundsdata samt tidigare lämnade uppgifter (se även avsnitt 2.2.4).
- De företag som inte ingår i urvalet samt de företag som ingår i urvalet men inte svarat antas vid skattning kunna representeras av de svarande i samma stratum. (se även avsnitt 2.2.4).
- Inom industrin (SNI 05-33) görs modelljustering för den del av målpopulationen som avser VE med mellan 10-19 anställda och som faller under *cut-off*. Den modell som används utgår från antagandet att fasta bruttoinvesteringar per anställd är lika stora i VE med 10-19 anställda som i VE med 20-49 anställda. Fasta bruttoinvesteringar för övriga VE under *cut-off* skattas med värdet noll.

För att få en uppfattning om noll är en bra skattning av fasta bruttoinvesteringar hos företag under cut-off har undersökningen Företagens Ekonomi (FEK) referensår 2022 används. FEK innehåller en, per VE, årsuppgift avseende totala fasta bruttoinvesteringar. FEK:s rampopulation täcker investeringsdelen inom ESK med undantag för branscherna 64.1 och 65 (Banker och försäkringsbolag) samt 68.204 (Bostadsrättsföreningar) varför de inte är med i jämförelsen. Fasta bruttoinvesteringars ramtäckning som användes för alla referenskvartal 2022, med avseende på ovan nämnda årsinvesteringar, har uppskattats, se tabell 3.

Tabell 3 indikerar att värdet noll för fasta bruttoinvesteringar hos VE under cut-off inte är en bra skattning (särskilt inom vissa branscher). Redovisning av fasta bruttoinvesteringar i kronor är alltså underskattad medan påverkan på utvecklingstal är svårare att uttala sig om. Här måste ytterligare studier genomföras.

Tabell 3 Investeringsdelen inom ESKs ramtäckning efter uteslutning (i termer av investeringar från årsstatistiken referensår 2022)

Näringsgren	Täckning, %
Avlopp (SNI 35-39)	72,0
Bygg (SNI 41-43)	45,8
Industri (SNI 05-33)	93,2
Tjänster (SNI 45-82)	73,8
Total	76,2

VE inom industrin med mellan 10 - 19 anställda betraktas här som ingående i rampopulationen eftersom modellberäkning av fasta bruttoinvesteringar görs. Ingen ytterligare utredning av modellantagandenas betydelse har genomförts.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Vid insamling av uppgifter avseende ett referenskvartal förtrycks tidigare lämnade uppgifter avseende föregående kvartal. Vid insamling av uppgifter avseende referenskvartal 1 förtrycks tidigare lämnade uppgifter för samtliga kvartal föregående kalenderår. Det innebär att uppgiftslämnaren uppmuntras till att vid behov revidera tidigare lämnade uppgifter. Fasta bruttoinvesteringar avseende, exempelvis, första kvartalet "mäts" alltså vid fem undersökningstillfällen. Vid resultatframställning för ett referenskvartal beräknas alltid nya resultat för föregående kvartal. Orsak till revidering kan vara flera, exempelvis reviderade uppgifter från uppgiftslämnare, fler har besvarat frågeformuläret.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstid för statistiken är ca 8-9 veckor, vilket motsvarar tiden räknad från utsändning av frågeformulär till resultatredovisning.

3.2 Frekvens

Målstorheternas referenstid är kvartal och kalenderår. Uppgifter om verkställda fasta bruttoinvesteringar samlas in vid fyra

undersökningstillfällen per år: i januari, april, juli och oktober. Uppgifter om planerade fasta bruttoinvesteringar samlas in vid ett undersökningstillfälle per år: i januari. Statistik publiceras fyra gånger per år: resultat avseende referenskvartal 1 publiceras vecka 21, avseende referenskvartal 2 vecka 34, avseende referenskvartal 3 vecka 47 och avseende referenskvartal 4 preliminärt vecka 9 året efter.

3.3 Punktlighet

Statistiken har historiskt sett redovisats enligt publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Varje kvartal publiceras statistiken på SCB:s webbplats www.scb.se/nv0124 i form av statistiknyhet samt i Statistikdatabasen där även snabbstatistiken finns, under tabellgruppen ekonomiska indikatorer. Delar av materialet publiceras även i SCB Indikatorer och Byggindex.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Statistikdatabasen innehåller uppgifter om industrins investeringar enligt svensk näringsgrensindelning, SNI, 69 från 1972 till 1995 redovisat i löpande priser, samt för perioden 1980 - 1993 redovisat i 1985 års priser. För perioden 1990-1999 finns uppgifter för samtliga undersökta branscher med redovisning enligt svensk näringsgrensindelning, SNI, 92 i 1991 års priser. För perioden 1990-2009 finns uppgifter för samtliga undersökta branscher med redovisning enligt svensk näringsgrensindelning, SNI, 2002 i löpnade priser. Från och med år 2001 till och med 2008 finns uppgifter enligt SNI 2002 beräknade i 2000 års priser.

Specialbearbetningar utförs i princip inte utan eventuella förfrågningar hänvisas till undersökningen FEK eftersom underlaget i den undersökningen är betydligt mer heltäckande.

4.3 Presentation

Statistiken publiceras i form av tabeller med investeringar i miljoner kronor i Statistikdatabasen. Två typer av tabeller presenteras (årtal väljs vid uttaget):

- Näringslivets planerade fasta bruttoinvesteringar efter investeringsobjekt och näringsgren SNI2007. År
- Näringslivets verkställda fasta bruttoinvesteringar efter investeringsobjekt och näringsgren SNI2007. Kvartal

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i *Statistikens Framtagning (STAF)*.

Kvaliteten hos statistiken beskrivs i detta dokument, *Kvalitetsdeklaration*.

Detaljerad information om statistiken beskrivs i statistikens detaljerade innehåll (*MetaPlus*).

Samtliga dokumentationer finns publicerade på produktsidan, www.scb.se/nv0124.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Ändrad inkluderingsgräns för tillverkningsindustrin från 5 till 10 anställda påverkar jämförbarheten med åren före 1990. Även omläggningen till redovisning enligt svensk näringsgrensindelning, SNI, 92 påverkar jämförbarheten före 1990. Uppgifter för åren 1990 - 1994 redovisas enligt den gamla såväl som den nya klassificeringen för att underlätta kopplingen mellan serierna. Med anledning av införandet av redovisning enligt den nya bransch-nomenklaturen svensk näringsgrensindelning, SNI, 2007 samt en utökad täckning i ett antal branscher påverkas jämförbarheten med uppgifter publicerade före 2008. Mellan år 2018 och 2019 har frågeformuläret gjorts om. Dels har frågeformuläret anpassats till företagets redovisning, dels kommer uppgifter att redovisas fyra istället för tre gånger per år. Planerade investeringar efterfrågas numera endast per år istället för som tidigare per kvartal. Med fasta bruttoinvesteringar avses efter förändringen anskaffning av materiella tillgångar med en beräknad livslängd på minst tre år (jämfört med den tidigare definitionen som inkluderade investeringar i tillgångar med en livslängd på minst ett år). Förändringen kan innebära vissa brott i tidsserien.

Från och med referensår 2023 har förändringar skett vad gäller den statistiska enheten VE på grund av införandet av Nya Statistiska Enheter (NSE). Förändringarna infördes med ambitionen att förbättra den funktionella statistiken som beskriver enskilda aktiviteter i ekonomin. För att underlätta kvartalsvisa jämförelser mellan referensår 2022 och referensår 2023 har fasta bruttoinvesteringars resultat för referensår 2022 beräknats med hjälp av en modell som ska spegla förändringarna. Mer information finns på SCB:s webbplats, under rubriken *Det ekonomisk-statistiska systemet* (scb.se).

Från och med referensår 2024 har en ny princip för redovisning av fasta bruttoinvesteringar införts, både vad gäller investeringsobjekt och näringsgren. För att underlätta kvartals- och årsvisa jämförelser har fasta bruttoinvesteringars resultat från och med referensår 2019 beräknats (och publiceras) med avseende på den nya redovisningsprincipen.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan uppgifter för olika år påverkas på branschnivå av enstaka och löpande förändringar i företagets organisation och verksamhet. Varje urvalsbyte innebär en uppdatering av ramen för att uppdatera branscher och fånga in de organisationsförändringar som skett vid årsskiftet. Branschändringarna försvårar jämförbarheten mellan åren.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

Undersökningens uppgifter visar en överensstämmelse med det definitiva investeringsutfallet enligt undersökningen Företagens Ekonomi, då samordning av definitioner för efterfrågade variabler genomförts.

Från och med 1998 använder NR ett utvidgat investeringsbegrepp som försvårar jämförelser mot fasta bruttoinvesteringar. I det utvidgade begrepp som NR använder ingår mjukvara, köpt såväl som egenproducerad, och

leasing av kapitalföremål där NR eftersträvar en fördelning efter användande bransch samt korttidsinventarier.

NR inkluderar även fler branscher såväl som företag med färre antal anställda jämfört med *Fasta bruttoinvesteringar* (som står för cirka 40 procent av investeringarna i NR).

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga kända brister i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken om *fasta bruttoinvesteringar* ingår i Sveriges officiella statistik (SOS). För statistik som ingår i SOS gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

Samtliga uppgifter insamlade i statistiken om *fasta bruttoinvesteringar* är belagda med sekretess. Uppgifterna kommer inte att spridas utanför SCB. I de fall SCB levererar data till externa beställare utförs en röjandekontroll för att säkerställa att inga enskilda företags uppgifter kan identifieras. Sekretessen gäller därefter i 20 år.

Statistikregistret innehåller inga personuppgifter.

C Bevarande och gallring

Gallring regleras enligt beslut från Riksarkivet, RA-MS 1998:7 och RA-MS 2006:57. I praktiken gallras inga uppgifter.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och förordning om den officiella statistiken SFS 2001:100 samt SCB:s föreskrifter SCB FS 2022:08.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken regleras inte av EU.

F Historik

Fasta bruttoinvesteringar har genomförts sedan 1938. Huvudansvaret för statistiken har sedan den första undersökningen flyttats mellan olika myndigheter. Förutom SCB har såväl Kommerskollegium som Konjunkturinstitutet utfört statistikinsamlingen. Från början var *Fasta bruttoinvesteringar* en årlig undersökning som genomfördes i november. Antal undersökningstillfällen, täckning och variabelinnehåll har dock förändrats under årens lopp.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Nathalie Persson
E-post	Fornamn.efternamn@scb.se
E-post	esk@scb.se
Telefon	010-479 69 91